

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 28:

Forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om regeringens planer om ændring af kulbrintebeskatningen m.v., herunder højere tærlædningsafgift, indførelsen af CO₂-afgift, ændringer i selskabsbeskatningen, ændringer i eller indførelse af produktionsafgift, indførelse af beskatning af overnormal forrentning og afvikling eller nedsettelse af fradrag?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).

(Forespørgslen anmeldt 7/1 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 14/1 2003).

Begrundelse

Formanden:

Jeg skal give ordet til ordføreren for forespørgerne, hr. Keld Albrechtsen, men der må være lidt mere ro i salen.

Keld Albrechtsen (EL):

Tak, hr. formand.

Enhedslisten har rejst denne forespørgsel, fordi det nu snart i en årrække har stået klart og det er veldokumenteret, at de selskaber, som står for olie- og gasproduktionen i Nordsøen, har et overskud på denne produktion, som ligger betydeligt højere end det gængse niveau for den øvrige industri, og som slet ikke beskattes effektivt. Det er jo ikke småpenge, det drejer sig om i denne sag.

Olie og gas må også betragtes som samfundets fælles ejendom, og det er kun retten til en tidsbegrænset udnyttelse, som koncessionshaverne har. Men det er jo vitterligt samfundets ejendom, vi her diskuterer, hvordan vi skal forvalte og beskatte.

Koncessionsaftalen fra 1962 løber til 2012, og nu nærmer produktionen sig sit toppunkt, og priserne stiger. Man kan ikke sige, at milliarderne fosser ud af statskassen, men de fosser uden om statskassen i et gigantisk tempo og bliver slet ikke beskattet, således som indtægter ellers normalt burde beskattes og bliver beskattet på alle mulige andre områder her i samfundet. Derfor er det på høje tid, at der bliver grebet ind med handling her i Folketinget.

Vi har med glæde set, at en række partier har meldt ud i den debat, der har været op til forespørgselsdebatten her i dag, at de nu er indstillet på under den ene eller den anden form, at der skal findes et resultat, således at samfundet får en rimelig andel af det gigantiske provenu, som olieselskaberne har ude i Nordsøen.

Derfor håber jeg meget stærkt på, at ministeren nu vil komme op og redegøre for en handlingsplan, som jeg håber at regeringen vil fremlægge, der kan føre til, at vi i finansloven for 2004 kan indarbejde et pænt beløb. Det er målsætningen for os med den debat, vi har her i dag, og jeg håber, at det kan lykkes.

Vi vil fra Enhedslistens side være fleksible med hensyn til at forsøge at opnå et flertal for et forslag til vedtagelse. Det skal ikke handle om tekniske detaljer, men om principperne, og med udgangspunkt i håb om en positiv debat imødeser jeg hermed ministerens besvarelse.

Besvarelse

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Sidst vi her i Folketinget havde en debat om olie- og gasproduktionen i Nordsøen var i december 2000. Vi synes, det er en god idé, at vi med jævne mellemrum har en drøftelse af udviklingen i Nordsøen og vilkårene for olie- og gasproduktionen.

Der skabes store værdier gennem vores egen produktion af olie og gas. Danmark har en omfattende energiproduktion, og staten har i disse år indtægter på omkring 10 mia. kr. om året fra nordsøaktiviteterne. Ser vi over den samlede periode fra 1962 og frem til nu, har statens indtægter udgjort over halvdelen af produktionsværdien fratrukket udgifter til efterforskning og produktion. Indtægterne kommer fra olie- og gasfelter, der drives af en række selskaber, som har fået tilladelse hertil fra staten.

Der produceres fra felter, som er fundet gennem de seneste ca. 30 år, og nye felter kommer fortsat til. Forhåbentlig vil der også i de kommende år være interesse for at lede efter nye olie- og gasfelter i den danske del af Nordsøen. Ved den seneste udbudsrunde i 1998 var der stor interesse fra olieselskabernes side. Der blev udstedt 17 nye tilladelser.

Selv om der i disse tilladelser har været investeret mere en 1 mia. kr. til boringer, er der i dag 5 år senere kun fundet olie eller gas i tre af de 17

tilladelser, og kun et af disse fund er med sikkerhed kommercielt udnytteligt. Det viser altså også lidt om den usikkerhed, som hersker ved efterforskning efter olie og gas.

Lad mig indledningsvis slå fast, at regeringen som bekendt har vedtaget et skattestop, som vi agter at holde. Regeringen har derfor ingen planer om at ændre beskatningen for de eksisterende tilladelser til at efterforske og producere olie og gas i Nordsøen. Når vi ser frem mod nye, fremtidige tilladelser, kan jeg oplyse, at Energistyrelsen er i gang med at forberede en sjette udbudsrunde for nye tilladelser til efterforskning og produktion af olie og gas.

I overensstemmelse med lov om anvendelse af Danmarks undergrund vil jeg forelægge Folketingets Energipolitiske Udvalg en redegørelse for, hvilke områder i Nordsøen jeg foreslår udbudt og de generelle vilkår for en ny udbudsrunde. Energistyrelsen arbejder på at færdiggøre redegørelsen inden årets udgang, således at en ny sjette udbudsrunde kan blive afviklet i første halvdel af 2004. Udarbejdelsen af redegørelsen vil ske i tæt samarbejde med de relevante geologiske og økonomiske enheder, dvs. sammen med Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser, Skatteministeriet og Finansministeriet.

En meget central del i forberedelsen af en ny udbudsrunde er at overveje, hvorledes de betingelser, der skal gælde for de nye tilladelser, skal udformes. Koncessionsbetingelserne skal nøje afvejes i forhold til, hvor attraktive de udbudte områder er i geologisk henseende. Der skal findes en balance, som sikrer, at olieselskaberne finder det attraktivt at arbejde i Danmark, og som sikrer, at staten opnår rimelige indtægter.

Kl. 10.10

I udbudsrunder, hvor ledige områder udbydes til olieselskaberne, er Danmark en spiller på det internationale marked. Derfor er det vigtigt, at beskatningsforholdene er konkurrencedygtige i forhold til investeringer i andre lande og i andre brancher i Danmark. Bliver de økonomiske vilkår for stramme i forhold til det udbytte, selskaberne kan se for sig, hvis de finder olie og gas, vil vi ikke kunne tiltrække olieselskaberne, og efterforskningen efter nye olie- og gasfelter i Nordsøen vil så gå i stå.

Sammenligner vi beskatningen i Danmark med de øvrige nordsølande, tegner der sig et billede, hvor Norge har en højere beskatning, mens Storbritannien og Holland har en beskatning, der ligger lavere end i Danmark. Forskellene i

beskatningen i landene afspejler bl.a., at der er forskel i mulighederne for at finde olie og gas.

Regeringen vil derfor i forbindelse med forberedelserne til en ny udbudsrunde overveje den samlede beskatning for nye tilladelser til efterforskning og produktion af olie og gas, så de økonomiske vilkår er kendt på forhånd. Målet er at finde en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig beskatning, bl.a. skal udformningen af statsdeltagelse overvejes. Forslaget til en ny kulbrinteskatt, som fremgår af rapporten fra oktober 2001 fra Skatteministeriets kulbrinteuvalg, vil også indgå i overvejelserne om, hvilke økonomiske vilkår der skal gælde for nye tilladelser. Med til billedet hører også indtægter fra selskabsskat og indtægter fra rørledningsafgiften.

Regeringen har ikke lagt sig fast på, hvorledes de koncessionsvilkår, der skal gælde for nye tilladelser, skal udformes. Jeg vil i første omgang afvente en vurdering fra Energistyrelsen af, hvilke potentiale der er for at finde nye olie- og gasfelter i de områder, som vi kan udbytte til interesserede olieselskaber. Når denne vurdering foreligger, har vi et bedre grundlag for at finde det rigtige balancepunkt mellem at kunne tiltrække olieselskaber og sikre staten rimelige indtægter.

Jeg forventer derfor inden årets udgang at kunne give konkrete forslag til økonomiske betingelser i nye tilladelser i min redegørelse til Folketingets Energipolitiske Udvalg om en ny sjette udbudsrunde. Jeg ser frem til konstruktive drøftelser om disse forhold med Folketingets øvrige partier.

Afslutningsvis skal jeg nævne, at A.P. Møllers eneretsbevilling ophører i 2012. Som bekendt ligger det i aftalen mellem A.P. Møller og staten, at der i god tid inden bevillingens ophør skal forhandles om en eventuel fortsættelse af aktiviteterne og vilkårene herfor. Det løfte vil regeringen selvfølgelig leve op til og i forhandlingerne se på mulighederne for at øge statens indtægter.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Nu må jeg desværre konstatere, at med ministerens besvarelse er der lagt op til, hvis et flertal i Folketinget accepterer den redegørelse, at man vil bortøde befolkningens ejendom i løbet af meget kort tid.

Hvad vil den model, som ministeren nu lægger op til, hvor der eventuelt vil kunne vedtages

en ændret beskatning efter 2012, medføre? Den vil naturligvis medføre, at de olieselskaber, der har koncessionerne i dag, vil sørge for at få pumpet alt, hvad der er af olie og gas, op inden 2012, de vil sørge for at få foretaget deres afskrivninger efter de helt fantastiske afskrivningsregler, der er i dag, med 250 pct.s fradrag, og de vil sørge for at få lagt alt, hvad der tænkes kan af investeringer, ind i disse fradragsregler.

Hvad opnår de så? De opnår en kæmpe gevinst i en situation med stigende oliepriser, med reserver, som måske vil være på kanten af at være udtømt i 2012, hvis de virkelig går til den, uden at samfundet får sin berettigede andel. Det er simpelt hen at forære samfundets fælles værdier bort uden at få noget som helst til gengæld.

Derfor synes jeg, at det var en dybt rystende ansvarsløs og bedrøvelig tale, som ministeren holdt. Selv med en neutral skatteændring, en ændring, der bare fører os op i retning af, hvad man har i de andre lande, som ministeren henviste til, så viser ministerens besvarelse, at med det nuværende prisniveau og den nuværende prisudvikling ville vi i 2004 alene ved at indføre en beskatning, som fører os op i nærheden af, hvad der anses for rimeligt i andre lande, sandsynligvis kunne hente måske 6, 8 eller 10 mia. kr. ekstra i statskassen.

Kl. 10.15

Så hævder ministeren, at hvis vi gjorde det, ville man holde op med at eftersøge olie. Jamen hvorfor eftersøger man stadig væk olie i Norge og England og andre steder, ja, endog under så vanskelige forhold som i Grønland og ved Færøerne osv.? Det gør man da, fordi selskaberne er interesserede i at producere, også selv om de bliver beskattet på almindelige vilkår.

Det er simpelt hen at forære penge væk til visse store kapitalister her i Danmark. Jeg ved ikke, hvad regeringen får i modydelse, men det fremgår jo af visse selskabers regnskaber. Jeg synes, det er en dybt pinlig sag for regeringen, og jeg forstår slet ikke den ansvarsløshed over for samfundets værdier.

Det har jo vist sig i de besvarelser, ministeren er kommet med, at DUC har en afkastningsgrad, som man kalder det – det er jo et mål for selskabets profit, for nu at sige det rent ud – på over 80 pct., mens man i resten af industrien ligger på ca. 11 pct., og det vil ministeren i realiteten intet foretage sig for at ændre. Det kan vi ikke leve med, og derfor vil jeg på vegne af Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til at gennemføre en juridisk bindende løsning, som kan sikre en højere beskatning af Nordsøenergien, og som træder i kraft den 1. januar 2004. Folketinget opfordrer regeringen til at fremlægge forslaget til løsning for Folketingets partier senest den 1. september 2003.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 53).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne indledningsvis understrege, at for Venstre er en aftale en aftale. Man bryder ikke en aftale eller ændrer på denne, inden en eventuel tidsfrist er udløbet. Derfor kan der naturligvis heller ikke blive tale om at ændre på rammerne for udvinding af olie og gas i Nordsøen, inden den aftale, der er mellem staten og Dansk Undergrunds Consortium, udløber i 2012; at bryde en sådan aftale vil underminere den danske stats troværdighed, og det vil kunne få vidtrækkende konsekvenser i fremtiden.

Selv om de nuværende koncessioner ikke hindrer muligheden for indførelse af nye skatter, kan vi i Venstre altså ikke støtte sådanne tiltag, og vi kan heller ikke støtte det forslag til vedtagelse, som netop er blevet fremsat. Ændringer i kulbrintebeskatningen m.v. vil altså først komme på tale, når den nuværende aftale udløber i 2012.

Der er dog i mellemtiden mulighed for, at staten og de berørte parter i DUC kan indgå i forhandlinger, der eventuelt kan resultere i en ændring af aftalen, men det er vigtigt at slå fast, at en sådan ændring udelukkende kan bygge på en frivillig aftale mellem de to parter. Det kan under ingen omstændigheder komme på tale, at staten foretager justeringer af den gældende lovgivning uden om DUC.

Fremtidige vilkår kan altså drøftes, og det har begge parter vel også en interesse i, herunder vilkårene, der er for fremtidige koncessioner, og i den sammenhæng kan også inddrages nuværende vilkår, men det beror på frivillighed og bør være fremadrettet.

I forhold til forberedelserne af den ny udbudsrunde og reglerne i den forbindelse mener

jeg, at man bør være forsigtig med hensyn til skattestigninger.

For det første skal man huske på, at den nuværende beskatning af olie- og gasudvinding giver ganske store indtægter til den danske stat; statens samlede indtægt fra kulbrintevirksomhed sidste år var således 9,1 mia. kr., og det tal inkluderer rørledningsafgift, produktionsafgift, selskabsskat og kulbrinteskot.

Kl. 10.20

For det andet vil en eventuel stigning i kulbrintebeskatningen være i strid med regeringens skattestop. En skattestigning vil i forhold til skattestoppet være et løftebrud, og i Venstre bryder vi os altså ikke om at bryde vores løfter.

Der har måske været en relativt høj afkastningsgrad for olie- og gasudvinding i de sidste par år sammenlignet med andre erhverv. Men i den forbindelse er det jo værd at være opmærksom på, at der også er tale om en meget langsigtet investering, der skal ses over 40 år, og det er en meget følsom branche, der er meget påvirkelig over for eksterne faktorer såsom oliepriser og dollarkurs.

Det er også vigtigt ud fra en konkurrencemæssig vinkel at fastholde, at skatten er på et niveau, så det stadig er rentabelt at indvinde kulbrinter og at foretage investeringer i ny efterforskning osv. Investeringerne, der skal til for at indvinde kulbrinter, er mobile og er derfor også flytbare til andre dele af verden.

Den danske stat har et ønske om og en interesse i at fastholde efterforskningen af den danske undergrund, og derfor er det uhyre vigtigt at fastholde de nuværende investorer og eventuelt tiltrække nye. Det er endnu et argument for at holde den nuværende aftale og for at bevare skatten på et niveau, så det stadig er lukrativt at indvinde kulbrinter i Nordsøen.

Venstre mener, at den nuværende kulbrintebeskatning, der bygger på lovgivning fra 1982, er et udmærket kompromis. Staten får andel i de relativt store gevinster, der forekommer ved kulbrinteindvinding, og samtidig sikres grundlaget for den fremtidige efterforskning af den danske undergrund. Derfor er Venstre afvisende over for ændringer i de nugældende regler både af hensyn til den danske stats troværdighed og af hensyn til at fastholde de nuværende investeringer i Nordsøen.

Jeg skal derfor afslutningsvis på vegne af Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til inden den 1. oktober 2003 i en redegørelse til Folketinget at fremlægge de muligheder, der er for – på en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig og afbalanceret måde – at sikre, at staten får en større andel af værdierne i forbindelse med den nuværende og fremtidige udnyttelse af olie- og gasseressourcerne i Nordsøen.

Det forudsættes herunder, at der samtidig kan ske drøftelser med bevillingshaverne af de koncessioner, der udløber i 2012, med henblik på en mulig forlængelse.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 54).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det var et meget interessant forslag til vedtagelse, som de tre partier, som er det parlamentariske grundlag for regeringen, har fremsat.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge: Når der står i det forslag til vedtagelse, at det også vedrører de nuværende aftaler, betyder det så, at Dansk Undergrunds Consortium har vetoret i disse forhandlinger? Det synes jeg er det vigtige spørgsmål til bedømmelse af det forslag til vedtagelse, som er fremsat.

Hvis det skal forstås sådan, at det er noget, som vil komme i en redegørelse til oktober, men som ikke på forhånd giver Dansk Undergrunds Consortium vetoret i forhandlingerne, er det måske en åbning. Så jeg synes, at der er nogle meget væsentlige spørgsmål, som vi må have afklaret i den her drøftelse.

Så vil jeg godt spørge hr. Kim Andersen, når han nu hævder, at der ikke er nogen mulighed for beskatning, og når han hævder, at der er en aftale om, at der ikke skal ske en øget beskatning, hvor han har det fra. Er det ikke rigtigt, at ministeren har bekræftet, at de nuværende koncessioner ikke indeholder bestemmelser, der hindrer nye skatter, heller ikke på de gældende koncessioner?

Kl. 10.25

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Mens hr. Kim Andersen er i gang kan han også bekræfte, at det fremgår af økonomi- og erhvervsministeren besvarelser, at der ikke juridisk set er noget som helst til hinder for, at man kan indføre f.eks. en neutral kulbrintebeskatning.

Det fremgik af hr. Kim Andersens ordførerindlæg, at det, der i virkeligheden var grunden til, at man ikke ønskede at lave en mere retfærdig beskatning af vores fælles værdier i Nordsøen, var regeringens skattestop, som endnu en gang blev trukket op af hatten.

Så vil jeg spørge hr. Kim Andersen: Er det i overensstemmelse med regeringens skattestop, at buspassagerer skal betale mere for at køre i bussen, at folk, som skal bruge en VUC-uddannelse for at komme videre på arbejdsmarkedet, skal betale højere afgifter, mens de her milliarder af milliarder i Nordsøen ikke skal beskattes?

Så fremhæver hr. Kim Andersen, at det her drejer sig om den danske stats troværdighed. Så vil jeg godt spørge modsat: Drejer det sig i virkeligheden ikke om, at den danske stat er til grin, når man lader enorme fælles værdier gå sin næse forbi uden at beskatte dem i et rimeligt omfang, heller ikke set i et internationalt perspektiv?

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg var glad for, at hr. Kim Andersen sagde, at en aftale er en aftale for Venstre. Vi har nemlig en række aftaler på energiområdet fra 1999 og 2001, som er 40 år yngre end dem, som hr. Kim Andersen føler sig forpligtet af. Det var jeg meget glad for. Det vil jeg gerne kvittere for. Jeg havde heller ikke troet andet. En aftale er en aftale, og en aftale skal holdes. Det vil vi jo selvfølgelig prøve af i de kommende uger, men jeg er glad for at have den solide basis, som hr. Kim Andersen i dag har givet her fra Folketingets talerstol.

Med hensyn til beskatningsforhold har det aldrig været en del af aftaleforholdet mellem Dansk Undergrunds Consortium og staten, bortset fra et punkt, som jeg skal komme tilbage til senere i mit ordførerindlæg, nemlig gassen, hvor der gælder helt specielle forhold.

Der er ikke noget forkert i det – man kan diskutere, om det er den rigtige metode, og det vil jeg også gerne komme tilbage til senere – og der er intet brud i forhold til bevillingshaverne med

hensyn til, at samfundet sikrer sig en større del af de meget store gevinster, der venter i de kommende år.

Så er der mit spørgsmål til hr. Kim Andersen: Har man inden valget fortalt folk, at et vigtigt formål med skattestoppet var at forhindre, at samfundet fik andel i de meget store værdier, der skabes ude i Nordsøen?

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Hr. Svend Auken spørger, om Venstre inden valget har fortalt vælgerne, at vi havde til hensigt at forhindre, at borgerne kunne få andel i de store værdier i Nordsøen. Venstre har til hver en tid fortalt vælgerne, at et ord fra Venstre kan man regne med, og en indgået aftale med Venstre kan man regne med. De gældende koncessionsaftaler og beskatningsvilkår var kendte før valget. De er ikke ændret en tøddel efter.

Det, der derimod er ændret, er hr. Auken og Socialdemokratiets indstilling til den sag. Det forekommer mig hyklerisk, når jeg tænker på, hvad hr. Auken, hr. Lykketoft og den socialdemokratiske-radikale regering har sagt herfra i årevis om beskatningen af nordsøforekomsterne, nemlig at man ikke kunne, ville eller måtte ændre på de givne forudsætninger, så forekommer det forslag og de overvejelser, som hr. Auken på Socialdemokratiets vegne nu gør sig med henblik på at skaffe råderum til finansiering af en umådeligt ambitiøs skattereform, som Socialdemokratiet har fremlagt, og som er hullet som en si, medmindre man gør overgreb på indgåede aftaler. Det er virkelig hyklerisk.

Med hensyn til energiaftaler, som denne debat jo ikke drejer sig om, er det naturligvis sådan, at der, hvor der er aftaler, er der aftaler, men der, hvor der ikke er aftaler – og der er altså også en række områder, hvor der ikke er aftaler – forhandler vi naturligvis ud fra vores synspunkt. Selv inden for de områder, hvor der er aftaler, er det jo sådan, at det ene partis påvirkningsmuligheder og for den sags skyld veto er lige så godt som det andet partis.

Må jeg lige sige til hr. Keld Albrechtsen og for den sags skyld også til hr. Homann fra SF: Der er dels dette med, at et ord er et ord. Forudsætninger, når man indgår koncessioner med den danske stat, skal være kendte og skal holde, herunder beskatningsvilkår.

Kl. 10.30

Men der er altså også hensynet til, at vi har en interesse i fra det danske samfunds side, at der

fortsat investeres i Nordsøen, og at der udvindes kulbrinter. Det er mobilinvesteringer, vi taler om. Når vi sammenligner med beskatningsforholdene i andre lande, så er de såmænd ikke særlig lempelige i vores land. Og når man ser det over 40 år, og ser på, hvad afkastningsgraden er i andre erhverv, så er det ikke, fordi afkastningsgraden har været så voldsomt høj....

Formanden:

Ja tak, så kan vi ikke nå mere.

Kim Andersen (V):

... for DUC og partnere. Og med hensyn til buspriser og VUC ...

Formanden:

Så kan vi *ikke* nå mere.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Man må konstatere, at hr. Kim Andersen ganske enkelt ikke svarer på de spørgsmål, der bliver stillet. Men jeg kan oplyse, at i finanslovaftalen for 2001 mellem regeringen, SF og Enhedslisten blev det aftalt, at regeringen ville fremlægge udkast til et lovforslag, der indebærer en skærpet beskatning af Nordsøens sorte guld. Det blev aftalt.

Det er helt hen i vejret, når hr. Kim Andersen nu kommer og påstår, at den tidligere socialdemokratisk-radikale regering ikke havde nogen som helst planer om skatteændringer. Tværtimod. Den havde faktisk indgået en aftale med os andre om, at det skulle i gang.

Så det er simpelt hen forkert, hvad hr. Kim Andersen oplyser over for Folketinget, og jeg tror faktisk ikke, at han har sat sig ordentligt ind i den her sag. For jeg må også notere mig – og det vil jeg godt spørge, om hr. Kim Andersen er klar over – at ministeren i besvarelser til mig på konkrete spørgsmål har bekræftet: Ja, vi kan indføre beskatning. Ja, olieselskaberne havde ikke grund til at have en berettiget forventning om en lavere marginalbeskatning end 83,5 pct.

Vil hr. Kim Andersen besvare mit spørgsmål: Har DUC vetoret i de forhandlinger, der nu skal foregå? Det er jo det helt afgørende spørgsmål. Vil regeringen give koncessionshaverne vetoret i de kommende skatteforhandlinger?

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Så har man tilmed hørt, at sådan noget som olie-kilder nu også er blevet mobile og kan flytte rundt sådan efter forgodtbefindende. Det synes jeg er et interessant synspunkt.

Hr. Kim Andersen siger, at en aftale er en aftale, og at en aftale har Venstre tænkt sig at holde. Det er i hvert fald en sandhed med modifikationer. Der er en hel del aftaler, som Venstre har valgt ikke at holde: Aftaler med vælgerne; demokratiske aftaler med Folketingets partier; aftaler omkring folkeskolen; aftaler om, at skatterne ikke må stige for folk, som f.eks. er afhængige af at skulle bruge bussen til og fra arbejde.

Kan hr. Kim Andersen ikke bekræfte, at de aftaler, man holder fra Venstres side, er de aftaler, man har indgået med olieindustrien? Der er Venstre meget fast i kødet og giver sig ikke en millimeter.

Så affærdigede hr. Kim Andersen meget, meget let spørgsmålet om brugerbetaling. Det var ikke relevant for det her, det kunne man slet ikke drage ind. Men kan hr. Kim Andersen ikke bekræfte, at spørgsmålet om brugerbetaling netop er en del af definitionen på regeringens skattestop? Og at det, der må være konklusionen, er, at almindelige menneskers brugerbetaling på VUC og på busser godt må stige, men at olieindustriens afgifter ikke må stige?

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Nu kan man jo blive forholdsvis forskrækket ved at høre hr. Kim Andersens tonefald. Men når nu nogle af os sådan får vore lattermuskler udfordret mere og mere eller det modsatte, når vi følger diskussionen mellem Venstre og De Konservative om skatter og om, hvorvidt skattnedsættelser er finansierede eller ej, så vil jeg gerne bede hr. Kim Andersen heroppefra redegøre for, hvad hans grundlag er for at sige, at Socialdemokratiets ambitiøse skatteudspil er hullet som en si, hvis det ikke indeholder brud på indgåede aftaler? Hvad er det for nogle brud på indgåede aftaler, som gør, at der er tale om en hullet si? Vil hr. Kim Andersen ikke godt sige det?

Jeg er selvfølgelig glad for, at han mener, det er et ambitiøst skatteudspil, vi har, for det kan man jo ikke sige om Venstres og De Konservatives tanker indtil nu.

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Jeg mener afgjort, der er belæg for at sige, at det skatteforslag, som Socialdemokratiet har lagt frem, forudsætter, at der er indtægter fra Nord-søen, som ikke er hjemlet i de nuværende beskætningsvilkår og konditioner for de aftaler, der er indgået. Derfor mener jeg, der er belæg for at sige, at medmindre man ændrer på disse forudsætninger, så er det socialdemokratiske skatteforslag hullet som en si.

Kl. 10.35

Til hr. Keld Albrechtsen: Det er muligt, at Socialdemokratiet havde planer om at ændre på beskætningsforholdene ved kulbrinteudvin-ding. Jeg kan jo ikke vide, hvad man har haft af korridor-drøftelser med SF og Enhedslisten for 2-3 år siden. Man har i hvert fald ikke haft disse drøftelser så indgående og så konkret, at de har ført til, at det har været noget, den daværende regering har villet stå ved og føre frem i Folke-tingssalen. Og det er vel i og for sig det, der er gældende i denne sammenhæng.

Jeg må sige til hr. Homann fra SF, at spørgs-målet om prisen på busbilletter og betaling for deltagelse på VUC-kurser mener jeg er aldeles irrelevant for den diskussion, vi har her i dag. Der er ikke tale om afgifter, der er tale om en be-taling for en ydelse, som man selv vælger, og som man i øvrigt i vidt omfang har en valgmu-lighed i forhold til.

Så vil jeg i øvrigt gerne sige til hr. Keld Al-brechtsen, at det, der ligger i vores forslag til vedtagelse og i mine bemærkninger, jo ikke er, at vi afviser, at der i det nugældende regelsæt kun-ne ske forhøjelser, men at vi ikke vil foretage det, fordi det vil være et brud med vores skattestop.

Har koncessionshaverne så vetoret? Det, der siges i forslaget, er, at der skal gives en redegø-relse til Folketinget om mulighederne for, hvor-dan man i et afbalanceret forhold mellem inve-steringer og samfundsinteresser kan se, hvilke muligheder der er for nu og fremover – man for-udsætter altså en situation efter 2012 – at se på, hvilke instrumenter der kan benyttes. Så er det endvidere forudsat, at der er drøftelser med de nuværende koncessionshaver om fremtidige vilkår og eventuel koncessionsforlængelse.

Det er det, der er i det, og det er meget posi-tivt, synes vi. Det giver både staten og koncessi-onshaverne rimelige og fair muligheder at arbej-de på.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg synes, det er et meget interessant svar, hr. Kim Andersen giver. Jeg vil gerne spørge hr. Kim Andersen, om det svar skal forstås sådan, at den aftale, der er med Dansk Undergrunds Consortium, betyder, at al dansk lovgivning ikke har gyldighed i øvrigt for Dansk Under-grunds Consortium. Er det sådan, at enhver skattelov, der bliver lavet i det her land, skal være forsynet med en paragraf, der siger: Denne lov gælder ikke for Færøerne, Grønland og Dansk Undergrunds Consortium?

Sådan må det jo forstås, ellers må hr. Kim An-dersen komme op at forklare, hvori det brud på den aftale, der ligger i Socialdemokratiets skat-teforslag, som jo ikke har noget at gøre med koncessionsbestemmelser eller kulbrintebeskat-ning, men har at gøre med en generel beskat-ning af arbejdsgivere i det her land, består.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må jo konstatere, at det er et meget fåget svar, hr. Kim Andersen giver på spørgsmålet, om koncessionshaverne vil have vetoret over for en skærpet beskatning. Der kom sådan en tem-melig fåget redegørelse om, at nu skal der være nogle drøftelser.

Derfor vil jeg godt gentage det helt præcise spørgsmål: Hvis det viser sig, at koncessionsha-verne ikke er interesserede i at acceptere en høje-re beskatning for de nuværende koncessioner i perioden fra nu af og frem til år 2012, betyder det så, at de har vetoret over for forslag om øget beskatning?

Det synes jeg er et meget afgørende spørgs-mål, for hvis de har en sådan vetoret i praksis, så er regeringens udspil jo en farce. Så er det jo uden indhold, så er det meningsløst.

Altså hvis man spørger Dansk Undergrunds Consortium, om de gerne vil have en højere be-skatning, så tror jeg jo godt, vi kan gætte svaret. Så vil svaret nok blive: Nej tak, det vil vi sådan set ikke særlig gerne have.

Så er det hele bare en farce. Derfor vil jeg godt opfordre til, at hr. Kim Andersen besvarer det spørgsmål.

Nu er det selvfølgelig sådan, at det vil være Dansk Folkeparti, der i virkeligheden til syven-de og sidst afgør, hvordan det spørgsmål skal besvares. Men derfor er det jo alligevel interes-sant at høre, hvordan regeringen selv opfatter det forslag til vedtagelse, som er fremlagt.

Kl. 10.40

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Buksti og i og for sig også til hr. Keld Albrechtsen, at det må være gået op for de herrer, at den nuværende regering har et skattestop, og at vi mener det. Deri ligger, at vi ikke vil indføre nye skatter og afgifter; deri ligger, at vi ikke vil forhøje nuværende skatter og afgifter.

Jeg nævnte i min ordførertale, at der med det nugældende beskattingsinstrument af aktiviteterne på Nordsøen ville være operationsmuligheder, men det ønskede vi ikke at benytte os af. Og det har så ikke så meget med skattestoppet at gøre. Det har noget at gøre med troværdighed; det har noget at gøre med staten som aftalepartner.

Vi ønsker, at de forudsætninger, man indgår sådanne koncessioner på, skal man kunne regne med; de skal holde i aftaleperioden, medmindre man naturligvis undervejs bliver enige om, at det kan være hensigtsmæssigt at indlede drøftelser med henblik på at se, om der er stødt forhold til, som gør, at det vil være rimeligt at ændre på disse forudsætninger og vilkår.

Det er det, vi lægger op til med forslaget til vedtagelse, hvor vi så samtidig siger, at mulighederne for en fortsættelse af de nuværende koncessioner helt, delvis, eventuelt udvidet, hvad ved jeg, skal drøftes efter koncessionsperiodens udløb i 2012. Det hele kan inddrages; det hele beror på forhandling, på en frivillig overenskomst mellem parterne. Sådant må det være. Det er vores indgang til disse drøftelser, og dem forventer vi, at vi vil kunne gennemføre i en god tone og i en konstruktiv ånd, men også med henblik på at nå en fælles forståelse.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Nu kan det jo godt være sin sag at hitte rede i, hvad det er, der egentlig kommer ud gennem ulden, når hr. Kim Andersen taler. Men i mine ører lød det meget som et ja til hr. Keld Albrechtsens spørgsmål: at der faktisk var vetoret til nuværende koncessionshavere.

Så det vil jeg selvfølgelig gerne bede hr. Kim Andersen bekræfte om muligt i lidt klarere vendinger end tidligere.

Og så vil jeg godt bede hr. Kim Andersen bekræfte, at hvis der er vetoret, så er sandsynligheden for, at man som koncessionshaver frivilligt

indvilliger i en højere skat, mindre end det modsatte. Og at såfremt koncessionerne løber frem til 2012 med de nuværende slatne beskattingsregler, som ikke skader Danmarks troværdighed, men gør Danmark til grin, så er der alt muligt incitament til, at man skal sørge for at sætte produktionen så meget i vejret som overhovedet muligt, sørge for nærmest at få tømt så mange olieletter, som man kan, frem til 2012, sørge for at få brugt så mange skattefradrag på 250 pct. som muligt frem til 2012 for dermed at udnytte de nuværende skatteregler, som gør Danmark til grin.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg vil da gerne starte med at takke hr. Kim Andersen for det svar, jeg fik. For deraf fremgik det jo, at der overhovedet ingen refleksion var over, hvordan Socialdemokratiets skatteforslag var i strid med indgåede aftaler. Derimod fik vi en snak om regeringens skattestop.

Derfor må jeg konkludere, at hr. Kim Andersen åbenbart har gjort sig skyld i en fortalelse, nemlig forstået sådan, at hr. Kim Andersen kom til at sige, at Socialdemokratiets ambitiøse skatteudspil var hullet som en si, hvis man ikke begik brud på indgåede aftaler. Dét tror jeg, at det fremgik, at hr. Kim Andersen ville have sagt, at det er hullet som en si, hvis der ikke begås brud på regeringens skattestop. Og det er jeg sådan set enig i. Det er hele pointen.

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Der er ikke ret meget i denne verden, jeg nødigere ville end gøre Socialdemokratiet og hr. Buksti uret. Hvis det virkelig skulle være tilfældet, at det socialdemokratiske skatteudspil ikke forudsætter ekstraordinære indtægter fra udvindingen af kulbrinter i Nordsøen, så vil jeg gerne bede hr. Buksti bekræfte det heroppefra, og så har jeg naturligvis samtidig også tillagt Socialdemokratiet motiver, som ikke var rimelige. Men i så fald må hr. Buksti bekræfte, at det er således, at det socialdemokratiske skatteudspil ikke forudsætter yderligere finansiering fra Nordsøen.

Kl. 10.45

Til hr. Homann: Jeg har lige redegjort for, hvad vi lægger i forslaget til vedtagelse og i de drøftelser, som skal indledes med koncessionshavere. Jeg har i flere omgange redegjort for, at vi lægger op til, at der skal gives en redegørelse

til Folketinget om mulighederne for at dele værdierne fra Nordsøen i et rimeligt samfundsmæssigt forhold under hensyntagen til investeringer, risiko og investeringsbehov.

Det vil bestemt ikke være hensigtsmæssigt, om man på forhånd, forud for sådanne drøftelser og før en sådan redegørelse bliver udarbejdet og forelagt her i Tinget, kommer med proklamationer om, hvad der er ultimativt og ikke ultimativt, hvem der har vetoret og ikke vetoret. Det er slet, slet ikke i den ånd, vi har fremsat dette forslag til vedtagelse, og som vi nu går i gang med det arbejde i.

Vi går i gang, som jeg sagde, med dette arbejde for at få en fornuftig og konstruktiv dialog med henblik på at opnå et resultat, der tager højde for intensionerne i de elementer, der er nævnt i forslaget til vedtagelse.

Og så tror jeg i øvrigt ikke, vi kommer definitionen om de her ting nærmere for nærværende. Det ville også være forkert i forhold til det, der nu står for.

Svend Auken (S):

Der er ikke meget, der går godt i Danmark. Stigende arbejdsløshed, tab af markedsandele, fyringer, nedskæringer. Men ét sted går det godt. Det er med hensyn til olie/gasudvindingen i Nordsøen, og det glæder Socialdemokratiet sig over.

Vi synes, at de aktører, der er i Nordsøen, har gjort det godt og gør det godt. Vi glæder os over ikke bare det arbejde, de tre selskaber i Dansk Undergrunds Consortium gør, men også de andre nye aktører derude: Amerada Hess, DONG, Denerco, Statoil tidligere. Alle de aktører, der har været derude, har gjort et solidt arbejde.

Det er ikke til ugunst for Danmark, at der tjenes penge i Nordsøen takket være, at Anker Jørgensen-regeringen i 1981, trods voldsom kritik fra koncessionshaverne, voldsom kritik fra de borgerlige partier, tvang en større aktivitet frem derude. Siden da har vi takket være nordsøpolitikken haft evnen til at vende betalingsbalanceudviklingen i Danmark.

Vi har set, at Danmark er blevet EU's næststørste olieproducent og den tredjestørste gasproducent. Det glæder vi os over, og vi synes, det er helt i orden, at der tjenes penge derude. Men det er – når der tjenes så mange penge – naturligvis samtidig et spørgsmål om fordelingen af fortjenesterne.

Jeg har prøvet at lave et meget forsigtigt regnestykke i forbindelse med indtjening fra nu af og frem til 2012.

Hvis man lægger til grund, at olieprisen er 27 dollars pr. tønde i den periode, at den nuværende dollarkurs holder i den periode, at vi de første 6 år har en produktion svarende nogenlunde til den nuværende og de sidste 3 år af perioden frem til 2012 har den halve produktion, så vil den samlede gevinst efter fradrag og omkostninger for D.U.C. og de andre derude være 184 mia. kr. – 184 mia. kr.! Jeg ved ikke, om ministeren har tid til at høre efter, men 184 mia. kr. Og den danske stats andel af det vil være 74 mia., det vil sige, at der er 110 mia. kr. i gevinst efter skat.

Når så lægges til, at det meget vel kan gå sådan, at prisen ikke er 27 dollars pr. tønde, men højere – i øjeblikket ligger den vel omkring 35 dollars pr. tønde – så taler vi om gevinster efter skat på et anseligt trecifret milliardbeløb.

Vi har så mange problemer i det danske samfund, at vi selvfølgelig er nødt til med de koncessionshavere, som vi har et godt samarbejde med, at have en dialog.

Kl. 10.50

Jeg førte på vegne af den tidligere regering forhandlinger i betragtning af disse udsigter, i betragtning af koncessionsforlængelsen i 2012 og i betragtning af den sænkning af beskatningen, der skete som følge af sænkning af den almindelige selskabsskat. Dem førte jeg i vinteren 2000-01. Vores forslag dengang var, at man skulle sikre staten en andel af konsortiet svarende til det, man har i alle andre koncessioner på Nordsøen. Det ville være en bedre løsning end en skatteløsning set fra mit synspunkt.

Men desværre førte de forhandlinger ikke til noget resultat, hverken med hensyn til start på forhandlinger omkring, hvad der skulle ske efter 2012, eller imødekommethed med hensyn til at give andel i de kæmpegevinster, der skulle tjenes i den mellemliggende periode.

Og derfor er der, hvis ikke det kan lade sig gøre, ikke anden mulighed end beskatning. Der er der til gengæld masser af muligheder. Der er ingen begrænsninger, hverken aftalemæssigt eller på anden måde i henseende til, hvad man kan gøre på skatteområdet, bortset fra gassen. Men den aftale, der ligger om gassen, og som er en kontraktmæssig aftale mellem to garanterede monopoler, kan knap nok tænkes at kunne fortsætte med at gælde i et totalt liberaliseret gasmarked med mange flere aktører. Det håber jeg

også at ministeren vil kunne bekræfte i sin besvarelse.

Nu står vi over for et forslag til vedtagelse, der lægger op til nye forhandlinger med konsortiet. Jeg synes, det er et gådefuldt formuleret vedtagelsesforslag, og derfor vil vi prøve med opmærksomhed at følge, hvad ministeren svarer under den fortsatte drøftelse.

Men jeg vil gerne sige helt klart: Socialdemokratiet vedstår indgåede aftaler. Vi udtrykker anerkendelse af det arbejde, der er lavet derude. Men vi kan ikke passivt se på, at et trecifret milliardbeløb ikke også kommer det danske samfund til gode.

Aase D. Madsen (DF):

I Dansk Folkeparti mener vi, det er godt, at denne forespørgselsdebat i dag tager hul på et problem, som de politiske partier i flere år er gået rundt om som katten om den varme grød uden rigtig at have haft lyst til at tage de første skridt i sagen om nordsøskattereglerne. Det skal dog nævnes, at den forrige regering havde foretaget nogle indledende øvelser, der resulterede i kulbrinteskattrapporten.

Det, Dansk Folkeparti ønsker, er, at vi uden de skingre overtoner ser problemerne i øjnene og prøver på at finde en balance mellem det udbytte, koncessionshaverne får, og den del, der tilfalder staten.

Vi er blevet velsignet med et antal af analyser, beregninger og notater, der viser, at der er en meget stor fortjenstmargen i forbindelse med nordsøaktiviteterne. Dansk Folkeparti finder det derfor helt naturligt at opfordre regeringen til hurtigt at se på en eller flere af disse muligheder, staten har for at få del i de øgede indtægter fra Nordsøen.

Men Dansk Folkeparti lægger samtidig vægt på, at regeringen meget hurtigt tager kontakt til koncessionshaverne – jeg taler til ministeren i øjeblikket – med henblik på at få seriøse drøftelser i gang om de nødvendige opstramninger eller ændringer af det nuværende regelsæt, således at staten får et større provenu af aktiviteterne i Nordsøen, ikke mindst set på baggrund af at Dansk Folkeparti mener, at de nuværende koncessioner, der udløber i 2012, og som vi ved skal genforhandles, kan indgå i drøftelserne, således at der kan findes de afbalancerede løsninger, der bringer ro i sagen i lang tid fremover.

Der er ingen tvivl om, at det vil være en stor fordel for koncessionshaverne i Nordsøen, at der er en lang tidshorisont at arbejde ud fra med

hensyn til de langsigtede udbygningsplaner og nyinvesteringer, som offshoreaktiviteterne kræver.

For Dansk Folkeparti er det som sagt vigtigt, at der ikke tages beslutninger hen over hovedet på statens aftalepartner, men på den anden side er det helt normalt, at statsapparatet forbeholder sig ret til at justere på skattereglerne i takt med, at samfundsforholdene ændrer sig. Jeg tænker her på, at selskabsskatterne og renteniveauet har ændret sig gennem årene i nedadgående retning.

Men de økonomiske vilkår i Nordsøen må naturligvis ikke ændres så drastisk, at det går ud over energiforsyningssikkerheden på grund af eventuel manglende interesse for at fortsætte efterforskningen efter og produktionen af kulbrinter i den danske undergrund.

Kl. 10.55

Der er nogle knaster i nordsøbeskatningen, der skal løses op for på en fair, seriøs og værdig måde, hvor der bliver taget hensyn til de mange store værdier, som udvindingen af olie og gas har tilført det danske samfund.

Med disse ord vil jeg gerne slutte mit indlæg og samtidig udtrykke et håb om, at der er et meget bredt flertal, der vil slutte op om, at vi finder de rimelige ordninger, jeg talte om før – også og ikke mindst af hensyn til Danmarks forsyningsikkerhed på olie- og gasområdet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg lyttede naturligvis med meget, meget stor interesse til fru Aase D. Madsens ordførertale, fordi hendes tolkning af det forslag til vedtagelse, der ligger, jo er helt afgørende. Jeg noterede mig, at fru Aase D. Madsen brugte ordene, at »man forbeholder sig retten til ...« – man forbeholder sig retten til – »... hvis de frivillige drøftelser ikke fører til resultat, da at indføre skatte-lovgivning«. Sådan tolker jeg svaret, og jeg kan se, at fru Aase D. Madsen nikker bekræftende.

Det kan så være, at regeringen ikke er helt enig i den tolkning, men det betyder jo, at der i givet fald vil være et flertal i Folketinget, der er enige i den tolkning. Det er jo helt afgørende.

Derfor var det en positiv melding, fru Aase D. Madsen kom med, i hvert fald hvis fru Aase D. Madsen kan bekræfte, at Dansk Folkeparti så i givet fald naturligvis også er indstillet på at tage konsekvensen af den melding og i givet fald vil basere sig på et flertal i Folketinget, som vil gøre

det, som Dansk Folkeparti nu har sagt. Det håber jeg at fru Aase D. Madsen vil bekræfte.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

I folkestyret kan der være mange kringlede veje til at nå et fornuftigt resultat. Fru Aase D. Madsen og jeg har vist ikke ret tit været enige, men jeg synes faktisk, det var svært for mig at se noget punkt i hendes tale, som jeg ikke er enig i.

Vi har en interesse i det, der foregår i Nordsøen. Vi skal sørge for, at det foregår på en ordentlig og anstændig måde. Vi skal have et samarbejde, som vi hidtil har haft det. Det har været til fordel for det danske samfund.

Men det er klart, at når det drejer sig om så store beløb, så må det danske samfund naturligvis også, ligesom man har gjort i England, hvor man stillet over for de samme udsigter har strammet beskatningen, have de muligheder.

Det, hun siger, som jeg forstod det, og det svarer også til, hvad jeg har forsøgt at gøre, er at forhandle en løsning frem med konsortiet, og lykkes det ikke, så vende tilbage til Folketinget og se, om der er flertal for det, som jeg tror, fru Aase D. Madsen kaldte en justering, som man altid må have mulighed for.

Det vil jeg gerne høre om. Man skal altid være varsom med at rose nogen, hvis de ikke er begejstrede for at blive rost, men jeg vil gerne høre, om hun er enig med mig i den vurdering.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ja, det er sandelig en glad dag i dag: At høre ros fra hr. Svend Auken! Som jeg har sagt før: Når Svend Auken roser mig, bliver jeg altid meget, meget bange, for så har jeg sikkert sagt noget forkert. Men i det her tilfælde har jeg *ikke* sagt noget forkert. Det er fuldstændig rigtigt, som både hr. Keld Albrechtsen og hr. Svend Auken har forstået og udlagt min ordførertale.

Det, der sker med det her forslag til vedtagelse, er jo netop, at de tre partier, regeringspartierne og Dansk Folkeparti, beder regeringen om at komme med en redegørelse 1. oktober, og det er i starten af det nye folketingsår. Så må vi se på, om den redegørelse tilfredsstiller de ønsker, der netop også ligger i det, der står, nemlig at vi skal sikre, at staten får en større andel af værdierne i forbindelse med den nuværende og de fremtidige udnyttelser af olie- og gasressourcerne i Nordsøen. Det er en fælles interesse, vi har.

Som jeg siger, vil jeg gerne undgå den skingre tone i denne her sag med hensyn til, om man har vetoret nede på Esplanaden, eller man ikke har vetoret. Det er dygtige mennesker, vi sender til forhandlinger. Det foregår ikke ved hjælp af en vetoret. Det er fuldstændig vanvittigt at sige sådan noget. Det har intet på sig med hensyn til det, der foregår i det virkelige liv i sådan nogle forhandlinger.

Kl. 11.00

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu skal man nok på den ene side være forsigtig med at være for skinger, og man skal måske også være forsigtig med at rose for meget. Men under alle omstændigheder synes jeg, det er en meget, meget nyttig ordveksling, vi har her.

Fru Aase D. Madsen siger, at vi ikke skal snakke om vetoret, og jeg er helt enig. Nu handler det om, at der først forhandles, derefter vurderes resultatet, og så forbeholder Folketinget sig retten til at træffe beslutninger. Det synes jeg er et meget tilfredsstillende resultat.

Det er en lidt underlig måde, det kommer til verden på, for den består i, at et flertal i Folketinget fremsætter et forslag til vedtagelse, og derefter tolker et andet flertal i Folketinget indholdet af denne vedtagelse. Men det er der jo ikke noget galt i, for der er altså et flertal i Folketinget, der tolker den sådan, at først forhandles der, så kommer der en redegørelse, så ser vi, om resultatet er godt nok, og hvis det ikke er godt nok, gør vi det bedre. Det synes jeg er fint nok. Det er godt, at vi har fået denne debat, og jeg er glad for, at den udvikler sig i den rigtige retning.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Selvfølger har bevillingshaverne vetoret, hvis det drejer sig om at ændre aftaleforhold, hvori de er part; selvfølgelig har de det. Hvis eksempelvis min foretrukne model, nemlig statslig deltagelse i DUC, skal gennemføres, kræver det accept. Det kan vi ikke tvinge igennem ved lovgivningsmagt. Derimod har de selvfølgelig ikke vetoret, når det drejer sig om en beskatning, der ikke bare omfatter dem, men alle de andre aktører ude i Nordsøen. Det siger også sig selv.

Jeg er altså fuldstændig enig i det, der er blevet sagt, og jeg skal nok lade være med at bore i, at hr. Kim Andersen, der har fremsat forslaget, sagde det modsatte af det, fru Aase D. Madsen sagde, for så får vi jo det sædvanlige drilleri. Jeg

lægger mere vægt på det, som også hr. Keld Albrechtsen understregede, nemlig at hvis de forhandlinger ikke fører til et ordentligt resultat, er det Folketingets ansvar at sikre, at med de udsigter til overnormalt store gevinster, der er, får det danske samfund andel i værdierne.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg er stadig enig, og jeg står ved det, jeg har sagt. Det står jo højt og tydeligt i forslaget til vedtagelse, hvad det er for et grundlag, vi går ud fra, ingen tvivl om det. Det er forhandlingerne, og hvis resultatet ikke er tilfredsstillende, må vi jo se på, hvilke knapper vi kan skrue på her i Folketinget. Ingen tvivl om det.

Når man ser på forhandlingerne med hensyn til koncessionerne efter 2012, er det da klart, at alle interesser er fokuseret på, at vi får nogle langsigtede løsninger. Men vi må jo også tænke på, at hvis vi ser på det store provenu af beskattningen, som vi har i øjeblikket, hvor man indvinder meget, er det jo klart, at provenuet kan gå nedefter, og så skal vi lave en afbalanceret løsning, der siger, at det, samfundet tager, bliver mindre i takt med, at fortjenesten derude bliver mindre.

Det er sådan nogle pragmatiske øvelser, vi skal i gang med nu i en ordentlig ånd, og jeg mener, at ånden og den debat, vi har i øjeblikket, er uden de skingre overtoner. Jeg mener, at det, der er kommet frem her i dag, er meget positivt, og det regner jeg også med at ministeren vil bekræfte i sin slutreplik.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for besvarelsen. Jeg synes, debatten har haft et godt forløb, og jeg synes også, den får et godt resultat, vil jeg gerne sige.

Vi havde drøftelser med forskellige partier, også med Dansk Folkeparti, og det blev så en anden fremgangsmåde; det blev sådan, at der blev fremsat et andet forslag. Men det er fair nok, hvis resultatet ender med at blive det, man ønsker, nemlig at vi nu får denne proces i gang. Det er et overgammelt ønske fra Enhedslistens side, og vi er jublende lykkelige over, at vi nu kan være sikre på, at den kommer i gang; at der skal komme en redegørelse, og at den skal give et resultat. Det er vi jublende lykkelige over, og vi håber også, at den enighed om, at der skal komme et resultat, holder hele vejen igennem.

Men vi har jo det udgangspunkt i Enhedslisten, at hvis vi kan opnå en forbedring, tager vi den selvfølgelig, og så arbejder vi videre for at få en endnu større forbedring. Det vil også være vores fremgangsmåde i denne sag fremover, og vi vil holde øje med, at regeringen efterlever ikke alene vedtagelsens ordlyd, men også den ånd, hvori et flertal i Folketinget fortolker den.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Med den afklaring, der er kommet, vil jeg anbefale min gruppe at stemme for det forslag, der er fremsat af hr. Kim Andersen på vegne af tre partier.

Det eneste, der undrer mig, er selvfølgelig, at hr. Kim Andersen kan stemme for det forslag. Men jeg vil altså anbefale min gruppe at stemme for det, og jeg går ud fra, at de, der er sammen med mig, hr. Keld Albrechtsen og hr. Morten Homann, vil overveje at anbefale deres grupper det samme. Dermed går det, som fru Aase D. Madsen efterlyste, nemlig at der står et bredt flertal bag, i opfyldelse.

Jeg tror, at med hensyn til den drøftelse, der skal komme, og som økonomi- og erhvervsministeren skal føre på vores vegne, betyder det kolossalt meget for ham, at han kan møde op med en meget bred opbakning fra det danske Folketing, så hvis der ikke sker noget andet i dagens løb, og det håber jeg ikke, vil jeg anbefale min gruppe at stemme for.

Formanden:

Så er det fru Helle Sjelle som ordfører. (*Ophold*). Jamen det var jeg ikke opmærksom på. Ja, selvfølgelig. Fru Aase D. Madsen.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ja, det lyder jo godt.

Jeg vil gerne citere fra en tale af hr. Svend Auken i hans ministertid. Den 4. oktober 2000 citerede hr. Svend Auken fra protokollen, da man lavede bevillingerne, og her står der:

»Der tilsigtes bevillingshaverne forhandling om spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med bevillingen, således at der i alle tilfælde søges tilvejebragt en praktisk, fornuftig løsning, hvorved bevillingen og den virksomhed, den giver anledning til, kan blive til nytte og fremgang for det danske virke.«

Det vil jeg gerne afslutte med at sige.

Formanden:

Så er det fru Helle Sjelle som ordfører.

Helle Sjelle (KF):

I Det Konservative Folkeparti noterer vi med tilfredshed, at regeringen ikke har nogen aktuelle planer om at ændre på beskattningen af de nuværende tilladelser, der er til efterforskning og produktion af olie og gas i den danske undergrund.

Vi ser frem til, at Energiudvalget får forelagt redegørelsen for, hvilke områder der skal udbygges, og hvilke vilkår det skal ske under. Vi er også enige med energiministeren i, at det er meget vigtigt, at vi finder nogle økonomiske rammer for tilladelserne, som både sikrer, at selskaberne finder det attraktivt at foretage sig noget, samtidig med at staten også opnår nogle rimelige indtægter.

Det er vigtigt for mig at understrege, at Det Konservative Folkeparti lægger den aller største vægt på, at energikilder bliver fundet og udnyttet med henblik på at opretholde forsyningsikkerheden for forbrugerne. Det er nødvendigt, at der er tilstrækkelige økonomiske incitamenter til at foretage undersøgelser, prøveboringer, produktion og lign., og i Det Konservative Folkeparti er vi derfor af den opfattelse, at det er fornuftigt at vedtage det forslag til vedtagelse, som er blevet fremsat tidligere i dag.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg har et, ja, jeg har faktisk to spørgsmål til fru Helle Sjelle.

Det ene spørgsmål er: Er hun enig med fru Aase D. Madsen i den udlægning af forslaget til vedtagelse, som fru Aase D. Madsen er kommet med, og som har gjort et stærkt og, vil jeg gerne sige, positivt indtryk på mig i hvert fald?

Det andet spørgsmål, jeg har, er, at fru Helle Sjelle med rette siger, at vi skal udnytte de energiressourcer, vi har. Vi har en ny energiressource på Nordsøen, og det er vindkraften, som er meget løfterig. Udvalget, også fru Helle Sjelle, har netop været på besøg, og synes hun ikke, det er en rigtig tankegang, at vi i takt med, at vi tømmer olie- og gasressourcerne, bygger andre hjemlige energikilder op til havs i form af vindmølleparker?

Kl. 11.10

Formanden:

Fru Helle Sjelle. Jeg ved ikke rigtig, om vindmølleparker falder ind under dagens forespørgsel, det kan man jo diskutere.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg skal blot over for hr. Svend Auken konstatere, at vi i dag har fremsat en vedtagelse, og i den vedtagelse står jo netop, at man skal fremlægge de muligheder, der er for på en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig og afbalanceret måde at sikre, at staten får en større andel af værdierne i forbindelse med den nuværende og fremtidige udnyttelse af olie- og gasressourcerne i Nordsøen. Jeg synes faktisk, der står ganske klart, at vi skal have nogle drøftelser, og at vi så ser senere, hvad der kommer ud af de drøftelser. Det synes jeg egentlig er ganske enkelt.

Hvad angår vindkraften, synes jeg, at vi skal se på alle de mulige energiformer, der er til rådighed i fremtidens samfund. Det er da klart, at i takt med, at naturressourcerne bliver færre, er vi nødt til at se på, om vi skal udnytte andre muligheder for at sikre, at forbrugerne også fremover får den nødvendige energi.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Nu var der jo et konkret spørgsmål, nemlig om fru Helle Sjelle er enig med fru Aase D. Madsen. Jeg mener, at fru Aase D. Madsen udtrykte sig ganske klart.

Så svæver der selvfølgelig det spørgsmål i lokalet: Hvad har vindkraft at gøre med denne diskussion? Den diskussion, vi har i dag, handler om nordsøenergien. Den vil efterhånden blive tømt ud, men til gengæld ved vi, at der er meget store muligheder for at fortsætte nordsøeventyret, bare med vindmølleparker i stedet for.

Derfor kan det være meget rimeligt – og det var egentlig den tanke, jeg gerne ville have fru Helle Sjelle til at kommentere – at bruge noget af det provenu, man nu får ind fra Nordsøen, til at investere i nye, hjemlige energikilder for at sikre den danske forsyning, oven i købet i dette tilfælde på et miljømæssigt godt grundlag.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg skal prøve at svare lidt mere klart og lidt mere konkret denne gang.

Jeg vil blot sige til hr. Svend Auken, at vi er ikke interesserede i at pålægge dansk erhvervs-liv nye skatter og afgifter. Det står denne rege-ring ikke for, det er ikke regeringens politik. Men nu tager vi nogle drøftelser med de forskel-lige koncessionsindehavere om tingene, og så ser vi, hvordan og hvorledes det kommer til at udfolde sig. Senere på året skal Energiudvalget så have en redegørelse, og det synes jeg som sagt er ganske fornuftigt.

Hvad angår provenuet, synes jeg ikke umid-delbart, det er noget, som vi kan bakke op. Men vi vil gerne se på, hvilke muligheder der er for, at vi også i fremtiden kan sikre, at vore borgere får den energi, der er behov for, og selvfølgelig er vi også åbne over for at drøfte den vedvaren-de energi.

Formanden:

Så tror jeg, det er hr. Mogens Nørgård Pedersen.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Enhedslisten skal bestemt ikke have utak for, at de rejser en forespørgsel som den, vi oplever her i dag. Vi mener faktisk, det er vigtigt, at der bli-ver sat fokus på området, selv om der indimel-lem er stillet en hel del spørgsmål på området. Når aftalerne skal forhandles i god tid, mener vi faktisk, at det er vigtigt at komme i gang nu, så der netop er god tid til at forhandle aftalerne, som udløber i 2012.

Nordsøolien er et område, der ofte trækkes frem, fordi den åbenbart kan finansiere hvad som helst, og det er faktisk også sådan, at den al-lerede finansierer en hel del. Det er vi naturlig-vis glade for, og vi er også glade for det arbejde, som gøres på Nordsøen. På den anden side er vi også opmærksomme på, at den aktivitet, der foregår på Nordsøen, er risikofyldt. Det er store investeringer, der er langsigtede investeringer, og derfor skal der også nødvendigvis være en vis ro omkring det arbejde, som gøres der.

Kl. 11.15

Oliepriserne går også op og ned, og fordi olie-priserne i en periode går op, skal vi passe på, at vi ikke fokuserer for meget på det, for vi ved og-så, at de lige så hurtigt kan gå ned.

Der skal også være en rimelig finansiering for selskaberne, der driver aktiviteterne på Nordsø-en, for i og med at der er en rimelig aktivitet, er der tryk på, og man finder mere. Det betyder og-så, at vi år efter år har fået at vide, at der er flere og flere ressourcer i Nordsøen. 25 år frem i tiden oplyses det ét år. Det samme oplyses det næste

år, og det gør det også 5 år efter. Så aktivitet ska-ber i hvert fald også øget efterforskning og øget udvikling. Men det varer selvfølgelig ikke ved i al evighed.

Det glæder os også, at der er mulighed for at regulere udviklingen. Jeg mener faktisk, det er vigtigt, at man ser på den regulering af udvik-lingspolitikken. Det kan jo rent faktisk bruges som et instrument til at bremse op – om det er nødvendigt – ved simpelt hen at give færre tillad-elser.

Men vi er enige med hr. Keld Albrechtsen i, at debatten har udviklet sig i en positiv og god ret-ning. Derfor kan vi også støtte det forslag til vedtagelse, som er fremsat af Venstre, De Kon-servative og Dansk Folkeparti, for vi synes, det giver en god retningslinje for, hvad det er, det drejer sig om.

Hvordan regeringen så vil komme om ved skattestoppet, når man også skal se på den nu-værende afgift på indvindingerne i Nordsøen, må de så finde ud af, og det glæder vi os til at se.

Anders Samuelson (RV):

Det er jo ikke nogen ny debat, vi har i Folketin-get i dag om, hvorvidt det er muligt at hente fle-re penge ude i Nordsøen.

Man kan spørge sig selv, hvorfor debatten dukker op med jævne mellemrum, for der ligger jo nogle aftaler, de er indgået, og der ligger nogle beskatningsregler, som er kendt af alle. Hvor-for er det så, at denne debat gang på gang duk-ker op?

Det gør den, fordi riget fattes penge, i det om-fang man ønsker at sætte skatten ned på arbejde eller eventuelt bruge pengene på andre gode formål. Denne gang er det bl.a. afledt af det skat-teudspil, som er kommet fra Socialdemokratiets side, som bygger på, at der skal hentes flere pen-ge i Nordsøen.

Spørgsmålet er så, om dette er den rigtige vej at gå, at gå ind med eventuelt forholdsvis hård-hændede metoder for at hente nogle flere penge, fordi man pludselig opdager, at Nordsøen er blevet en bedre forretning, end man forudsatte eller troede eller overhovedet drømte om, den-gang aftalerne blev indgået.

Det, der foregår ude i Nordsøen, er ikke for tøsede penge for at sige det ligeud. Det er risiko-fyldte investeringer, det er store investeringer, og det er investeringer, som er langsigtede. Der-for er det også væsentligt, at man er varsom med at ændre i de grundlæggende spilleregler,

som har været gældende for dem, der går i gang ude på Nordsøen.

Hvornår er man så kommet dertil, at man siger, at det er vi fløjtende ligeglade med, og nu vil vi have flere penge ude fra Nordsøen? Hvordan er man kommet dertil, at det er nødvendigt?

Ja, det kan f.eks. være, hvis det er blevet så bydende nødvendigt for os at få sat skatten markant ned på arbejde, at vi ikke kan skaffe pengene andre steder fra og derfor bliver nødt til at hente dem derude. Også selv om det måske er en kortsigtet strategi at gøre det, fordi det kan føre til, at man mister sin troværdighed i en sådan grad, at man får langt færre penge ud af det næste gang, man skal forhandle aftaler på plads.

Vi er ikke i Det Radikale Venstre kommet dertil, at vi mener, at man kan bryde ind og lave drastiske ændringer fra den ene dag til den anden. Vi har sådan set i vores skatteudspil vist, at det sagtens kan lade sig gøre at fastholde sin troværdighed og samtidig sikre en så markant nedsettelse af skatten på arbejde, at langt de fleste danskere højst kommer til at betale 40 pct. i skat af den sidst tjente krone.

Kl. 11.20

Derfor er der selvfølgelig altid god grund til, at staten går sine aftaler efter og ser, om man kunne gøre det bedre, om man kunne forhandle sig frem til nogle bedre løsninger med dem, der er i sving, og med dem, man har aftaler med.

Derfor kan vi også fint støtte det forslag til vedtagelse, som er lagt frem fra Venstre og Dansk Folkeparti og De Konservative i dag, som opfordrer regeringen til inden den 1. oktober 2003 at fremlægge en redegørelse om de muligheder, der er for at få flere penge til huse. Det kan vi sådan set støtte. Det er der ikke noget som helst problem i. Det skal man altid gøre. Man kunne næsten sige, at det er at udvise rettidig omhu, som jeg tror en kendt erhvervsleder i Danmark ville beskrive det. Så det forslag til vedtagelse kan vi godt støtte.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (BL):

Ja, nu går det jo godt i debatten, og det gode bilde skal vi ikke forstyrre. Alligevel vil jeg sige, at det har overrasket mig en lille smule undervejs i den her debat, at Det Radikale Venstre ikke har markeret nogen særlig stor interesse i, at samfundet skulle have en bedre andel af udbyttet fra Nordsøen. Og jeg forstår det egentlig ikke rigtigt. Det er, som om Det Radikale Venstre li-

der lidt af berøringsangst i forhold til nordsøproblemet.

Men det skal vi ikke børe mere i i dag, det er der ikke grund til. Det er blot en opfordring til Det Radikale Venstre om at prøve at overveje, om man ikke aktivt kan gå ind og være en del af det.

Jeg lyttede med meget stor interesse til Kristeligt Folkepartis ordførertale, som jeg syntes var meget, meget positiv. Det er i hvert fald et klart ønske fra Enhedslistens side, at også Kristeligt Folkeparti og Det Radikale Venstre skal kunne indgå aktivt og være med til at forme og tolke det videre arbejde med det forslag til vedtagelse, der bliver vedtaget ved afslutningen af debatten.

Det er bare en opfordring, det er ikke for at starte en polemik med Det Radikale Venstre, det er blot en lille tilskyndelse.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Vi skal stemme om en vedtagelse, og som jeg kan høre, kommer hele Folketinget til at stemme for den, og det synes jeg er godt.

Vi har fået to udlægninger, én af hr. Kim Andersen og én af fru Aase D. Madsen. Så har jeg prøvet at få fru Helle Sjelles, men hun har graciøst, synes jeg, forstået at balancere mellem Scylla og Charybdis i denne her situation.

Nu vil jeg gerne spørge hr. Anders Samuelson: Er han enig med fru Aase D. Madsen og dermed flertallet af Folketinget? Eller er han enig med hr. Kim Andersen?

Og hvis jeg forsigtigt må minde hr. Anders Samuelson om, at den tidligere regerings politik klart var, at det danske samfund skulle have større andel af værdierne derude, fordi vi stod i en helt ekstraordinær situation. Dels var skatterne helt utilsigtet blevet sat ned i 1978, også på Nordsøen, og dels var udsigterne til gevinst så ekstraordinært store, at ingen regering kunne lade det ligge. Vi foretrak en anden vej end skattevejen, jeg har stadig væk præference for den vej.

Men jeg vil bare gerne spørge hr. Anders Samuelson: Er han enig med fru Aase D. Madsen eller hr. Kim Andersen i deres udlægninger?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelson (RV):

Det er ikke svært at svare på, og svaret er, at jeg er enig med fru Marianne Jelved. Og det, der lægges vægt på, når fru Marianne Jelved åbner

munden, er, at troværdigheden skal stå øverst. Det er måske derfor, hun gentagne gange er blevet kåret som Danmarks suverænt mest troværdige politiker.

Det mener jeg sådan set også er helt afgørende i forhold til den vedtagelse, der er lagt frem her i dag. Alle veje skal undersøges, og når vi så har fået en redegørelse over, hvilke veje der er mulige, må vi vurdere, hvilke veje der er rimelige at tage, når man samtidig holder fast i, at man skal bevare sin troværdighed.

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne herfra sige, hvad jeg har sagt til hr. Anders Samuelsen, at jeg i hovedtræk og i meget lange passager af hr. Samuelsens indlæg heroppefra er ganske enig i de ræsonnementer og overvejelser, hr. Samuelsen gav udtryk for. Og det vil jeg gerne takke for.

Kl. 11.25

Dernæst vil jeg gerne stille hr. Samuelsen det spørgsmål, om ikke også hr. Samuelsen synes, det er en lille smule mærkeligt, når vi nu, som den socialdemokratiske ordfører hævder, har så ekstraordinært store gevinster på Nordsøen, at ingen regering vil kunne lade disse forhold ligge uændret, at den tidligere SR-regering netop lod disse forhold ligge uændret.

Man har givetvis haft mange drøftelser med sig selv og hinanden, men intet er ført frem her til Folketinget. Men det skyldes måske en række af de svar, som tidligere socialdemokratiske skatteministre og miljø- og energiministre har afgivet, som faktisk er i overensstemmelse med, hvad man selv har anvist, der var en rimelig forrentning på Nordsøen og så det, der rent faktisk har kunnet opgøres at være af forrentning på Nordsøen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, medmindre hr. Anders Samuelsen modsiger mig, må jeg tolke hans besvarelser sådan, at han lægger sig i samme position som fru Helle Sjelle, og det er så, hvad der kan opnås med hensyn til Det Radikale Venstre i dag.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Ja, det kan man konkludere, som hr. Keld Albrechtsen gør. Det er rigtigt. For at komme tilbage til udgangspunktet så er det rigtigt, at der kan konkluderes det, der kan konkluderes, når

der tages hensyn til radikal troværdighed. Sådan er det.

Og til hr. Kim Andersens spørgsmål om, hvorfor den tidligere regering ikke gjorde yderligere, når nu bl.a. Socialdemokraterne står bag ved det stormløb, som vi ser i øjeblikket, vil jeg egentlig bare sige, at jeg da er helt overbevist om, at den tidligere regering også gjorde, hvad den kunne for at finde løsninger. Så blev man afbrudt i arbejdet, og der kom ny regering til, og sådan er det. Derfor synes jeg da, det er helt legitimt, at man stadig væk forfølger – med det toneleje, man nu engang vælger fra de enkelte partiers side – den målsætning, man også havde, da man sad i regering. Så det ser jeg ikke noget problem i.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Der kan have været uenighed om mange ting, men jeg erindrer ingen uenighed i den tidligere regering. Det var mig, der førte forhandlinger på vegne af den tidligere regering og i tæt kontakt med begge regeringspartierne.

Vi lagde vægt på at få del i de værdier, der var skabt derude. Vi sagde, at vi foretrak, at staten kom ind i selve konsortiet frem for skattevejen, og det er stadig væk min holdning, at det er den rigtige vej.

Men ingen regering kan vel – og det vil jeg spørge hr. Samuelsen om – ved udsigten til et meget stort trecifret milliardbeløb i gevinster, med alle de problemer vi i øvrigt har, undlade at sige, at der må samfundets andel blive større. Når der opstår nye situationer, skal man selvfølgelig også kunne revurdere. Og der er jo mange flere partnere end bare DUC involveret i Nordsøen nu.

Må jeg minde hr. Anders Samuelsen om, at den engelske regering for ikke længe siden rent faktisk skærpede beskatningen med præcis disse argumenter i forhold til Nordsøen, og de havde jo nøjagtig de samme troværdighedsønsker, som den tidligere socialdemokratisk-radikale regering havde.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg er stadig væk enig i, at det er væsentligt, at staten hele tiden ser sine aftaler efter og sørger for at optimere mulighederne for at få den del af et udbytte, det er rimeligt at forlange.

Men man skal hele tiden holde det op imod, at man bevarer sin troværdighed, og det inklu-

derer bl.a., hvordan man ville have forholdt sig, dersom det hele var faldet til jorden i Nordsøen. Ville man så være kommet rendende med kæmpestore trillebøره fyldt med milliarder for at dække de kæmpemæssige underskud, som måtte være opstået derude?

Det skal jo holdes op imod det. Man kan ikke på den ene side komme rendende, når der er kæmpemæssige overskud og sige: Hov, hov, det blev meget bedre, end vi havde regnet med, og på den anden side holde sig tilbage den dag, hvor der viser sig at være kæmpemæssige underskud.

Så det er i bund og grund et spørgsmål om at sigte efter at få så gode, så fornuftige, så langsigtede og så rimelige aftaler på plads som overhovedet muligt, som samtidig sikrer, at man får optimeret mulighederne for at få så meget som muligt ud af de kommende aftaler også. Altså ikke at sætte sin troværdighed over styr er det mål, vi forfølger, og på den baggrund forfølger vi selvfølgelig også det mål at få så meget som muligt ud af pengene ude fra Nordsøen.

Kl. 11.30

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Jeg er meget glad for de nuancer og den afbalancerede fremstilling, som Det Radikale Venstre bidrager med til denne debat. Jeg synes, det er meget positivt i forhold til den meget opportunistiske, misundelsesagtige attitude, der har præget Socialdemokratiets ageren i denne sag – jeg sagde ikke *også* i denne sag – så meget desto mere som der jo foreligger en række svar fra socialdemokratiske ministre af relativt ny dato.

Derfor vil jeg gerne spørge, om ikke hr. Anders Samuelsen er enig med mig i, at når den tidligere socialdemokratiske skatteminister hr. Frode Sørensen den 25. juni 2001 til Folketinget på baggrund af oplysninger indhentet fra miljø- og energiministeren i svar fra Energistyrelsen oplyser, at olieselskaber forventes at skulle have en realforrentning i størrelsesordenen 10-15 pct., og når skatteministeren så senere oplyser i et svar, at Skatteministeriet i en prognose har kunnet opgøre, at i perioden 1962-2012 vil forrentningen kunne beregnes til at være 11 pct., ja, så er der altså ikke tale om noget pludseligt; der er ikke tale om noget urimeligt; der er ikke tale om noget, som den socialdemokratiske ledede regering ikke også kunne have forholdt sig til.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

To korte ting:

Misundelse eller ikke misundelse? Jeg kan da godt blive misundelig over ikke at være i stand til at tjene helt så mange penge, som der er nogle, der kan ude på Nordsøen. Så jeg synes sådan set, det er meget legitimt, at man kan blive misundelig over det. Det har jeg ikke noget problem med.

Den anden polemik om, hvem der har sagt og skrevet og svaret hvordan og hvorledes, vil jeg altså nødig blande mig i.

Formanden:

Så er det hr. Morten Homann som ordfører.

Morten Homann (SF):

Nordsøolien udgør en værdi. Det er der selvfølgelig meget, der gør, men ikke så meget af den størrelsesorden. Det, der er hele forskellen i forhold til alle mulige andre brancher, som findes i det danske samfund, er, at det er vores fælles undergrund, som udgør hovedparten af værdien. Derfor er det også både rimeligt og nødvendigt, at man har en særlig beskatning eller bruger andre værktøjer, sådan at en stor del af den værdi også kommer fællesskabet til gode.

Det er pudsigt nok også den erkendelse, som man er kommet frem til i vores nabolande. I Danmark derimod har vi lavet, hvad man kunne betegne som verdens tåbeligste skat, som på nær 4 år aldrig nogen sinde har givet provenu, på trods af at afkastningsgraden er rekordhøj på nordsøolien.

På den måde er det danske samfund blevet snydt for milliardindtægter fra olieudvindingen, og det er sket i årtier. Specielt lige nu er afkastet af nordsøolien rekordstort. Det er samtidig med, at vi har brug for pengene, både til vores velfærdssamfund her i Danmark og til at skabe en mere retfærdig global udvikling.

Der er ikke noget som helst juridisk til hinder for, og det har økonomi- og erhvervsministeren meget klart bekræftet, at vi kan ændre beskatningsformen. Der er ikke noget i de nuværende koncessioner, som forhindrer, at man ændrer beskatningsformen. Derfor er det nødvendigt at lave en reform af oliebeskatningen. Jeg synes, det er vigtigt at holde fast i, at det ikke er noget, som skal ske i 2012 eller 2022 eller på et eller andet tidspunkt ude i fremtiden, nej, det er noget, vi har brug for at gøre nu inden for den aller-nærmeste fremtid.

Jeg synes, det er vigtigt, at man ikke deponerer sin beslutningsdygtighed i hænderne på de olieselskaber, som sidder på den anden side af bordet i de her forhandlinger, som selvfølgelig har en meget legitim interesse i at betale så lav skat som muligt. Det er klart; det er selvfølgelig det, de vil forsøge. Men vi er sat i verden, og vi sidder her for at varetage det danske samfunds fælles bedste og prøve at finde den bedste fælles løsning for de store fælles værdier, som ligger i nordsøolien.

Derfor vil SF lægge meget stor vægt på, at der findes en løsning, hvor samfundet får en markant større del af den indtjening, der ligger i vores fælles undergrund, og som pumpes op af Nordsøen.

Kl. 11.35

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Hr. Keld Albrechtsen startede sit indlæg med at sige, at kunne vi få en forbedring, var Enhedslisten klar og med til at tage den. Hvis hr. Keld Albrechtsen havde levet op til det, skulle vi ikke stå og diskutere hele Enhedslistens boligpakke. Så havde Enhedslisten jo været med i den fremragende boligpakke, som regeringen allerede har fået vedtaget.

Om dagens forslag til vedtagelse vil jeg sige, at regeringen støtter det.

Der er blevet stillet nogle spørgsmål om afkastningsgraderne. Her vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at afkastningsgraden er et mål for det økonomiske resultat i et bestemt år. Det er et øjebliksbillede, hvorimod de 15 pct. jo er den forventede realforrentning af en projektinvestering over den samlede levetid, f.eks. 25 år, når vi taler om Nordsøen.

Det er faktisk tal, som den tidligere regering også havde. Det var ikke lige de samme procent-satser, men så vidt jeg erindrer, var det den tidligere skatteminister hr. Frode Sørensen, der også om den første periode fra 1962 til omkring år 2000 sagde, at der havde været en forrentning på omkring 9 pct. Den kunne anslås til at blive lidt højere.

Jeg er meget enig med hr. Svend Auken i, at det er indvindingen af olie frem til 2012, der giver den store volumen. Der er ingen, der ved, hvor meget der kan indvindes derefter. Vi ved, at aktørerne på Nordsøen bliver dygtigere og dygtigere, men alligevel er det usikkert, hvor meget der kan indvindes.

Jeg vil gerne i dag sige, at jeg under min ordførertale slog fast, at regeringen har et skattestop, som vi agter at holde. Regeringen har ingen planer om at ændre beskatningen for de eksisterende tilladelser til at efterforske og producere olie og gas i Nordsøen. Det er selvfølgelig noget, jeg står ved.

Jeg kan så også høre, at der er et andet flertal her, som, hvis det nu ikke går, som det gerne skulle, kan finde på at foretage sig noget andet. I den anledning har jeg svaret på en række spørgsmål, også fra hr. Keld Albrechtsen, om de muligheder, der rent juridisk er for at gå om bord i nye opkrævninger. Så det behøver vi ikke at diskutere her i dag. De muligheder er jo til stede.

Jeg synes nok, at hr. Anders Samuelsen indlæg fortjener en bemærkning. Hr. Anders Samuelsen sagde noget om, at det, der foregår i Nordsøen, ikke er for tøsedrenge, at det er risikofyldte investeringer, og at det er rimeligt at vurdere de veje, der er. Det er så det, regeringen gør med det forslag til vedtagelse, der ligger. Jeg er et langt stykke ad vejen enig i de bemærkninger, der i øvrigt kom fra hr. Anders Samuelsen.

Vi har nu et forslag til vedtagelse, som forhåbentlig kan godkendes af hele Folketinget, om, at vi skal undersøge de muligheder, der ligger.

Jeg kan også sige, at jeg er meget enig i de bemærkninger, der kom fra fru Aase D. Madsen om, at det skal foregå i en god tone. Det skal være afbalanceret. Vi skal se på et rimeligt provenu, og vi går da fra regeringens side gerne ind i de drøftelser for at se på de forhold, der gælder frem til 2012, og om der er mulighed for at få en aftale på det område. Det er noget, som også den tidligere regering arbejdede med, uden at man kom i mål. Men vi vil også lægge os i selen på det område.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg er meget tilfreds med det, som økonomi- og erhvervsministeren sagde, og jeg glæder mig over, vi har et enig Folketing. Inde i den enighed gemmer der sig et flertal, der, hvis det ikke lykkes at nå frem til en aftale, der sikrer større værdier ad aftalevejen, vil manifestere sig ved at sikre det, som fru Aase D. Madsen har kaldt en nødvendig justering af skattesatser osv. Det synes jeg er vigtigt at holde fast ved, og det skal regeringen selvfølgelig være opmærksom på.

Jeg stillede faktisk i mit indlæg økonomi- og erhvervsministeren et spørgsmål. Det eneste

sted, hvor der er en begrænsning på, hvad vi kan gøre rent beskatningsmæssigt, er på naturgassen, hvor der, dengang der var monopoler både på udvindingssiden og på aftagersiden, blev indgået en i øvrigt meget rimelig aftale om, at i tilfælde af skatteforhøjelser kunne det væltes over på DONG. Er, og det går jeg ud fra han er, økonomi- og erhvervsministeren ikke enig med mig i, at en sådan aftale er klart uforenelig med et fuldstændigt liberaliseret gasmarked?

Kl. 11.40

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Svend Auken, at vi alle sammen er bekendt med de overvæltningsskalsuler, der findes, og dem vil vi selvfølgelig respektere.

Formanden:

Så er det hr. Keld Albrechtsen som afslutning på forespørgernes vegne.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for debatten og også tak for de besvarelser, som ministeren er kommet med undervejs. Det er besvarelser, der har været klare og præcise, og som i og for sig godt kunne tjene som forbillede for ministerbesvarelser i andre ministerier. De burde måske i virkeligheden rundsendes. Det vil jeg gerne sige tak for. Ministeren har medvirket til, at vi fik et klart grundlag for debatten.

Efter min mening er der i dag tale om et politisk gennembrud for en sag, som vi fra Enhedslistens side år efter år har arbejdet på at få i gang. Nu har vi i dag fået hul på bylden. For første gang bliver det besluttet, at vi nu skal i gang med at ændre på beskatningen af de nuværende koncessioner. Det forslag til vedtagelse, som et enigt Folketing om lidt – sådan som det ser ud – vil stemme for, indeholder jo netop ordet nuværende. Det er helt afgørende.

Det er naturligvis også helt afgørende, som ministeren var inde på, at der eksisterer et andet flertal i Folketinget, som, hvis forhandlingerne ikke giver et tilfredsstillende resultat, vil være indstillet på at gå videre.

Så jeg vil gerne sige tak til alle partiernes ordførere og til ministeren for deres indsats i debatten.

Vi vil fra Enhedslistens side naturligvis holde meget øje med, hvordan regeringen vil følge det

op. Vi ved jo godt, at i den sag har Venstres ordfører en anden holdning end et flertal i Folketinget. Derfor vil vi med meget stor interesse følge, hvordan ministeren nu vil føre disse forhandlinger, og se frem til den redegørelse, som Folketinget skal have til oktober. Det bliver forhåbentlig en redegørelse, der vil gøre, at befolkningen kan se frem til, at vi i 2004 kan få en øget beskatning af nordsøolien. Det ligger nu inden for praktisk rækkevidde, at et sådant resultat kan opnås. Hvis det bliver tilfældet, synes vi i Enhedslisten, at vi har haft en god dag med den her debat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V (54) af Kim Andersen (V), Aase D. Madsen (DF) og Helle Sjelle (KF) (se side 4998) vedtoges enstemmigt med 109 stemmer.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V (53) af Keld Albrechtsen (EL), Svend Auken (S) og Morten Hermann (SF) bortfaldet.

Hermed sluttede forespørgslen.

Formanden:

Der bliver nu en pause i forhandlingerne. Det er lidt tidligere end sædvanligt om torsdagen. Til gengæld genoptages mødet lidt før i dag, nemlig kl. 12.45.

Mødet udsat kl. 11.44

Mødet genoptaget kl. 12.45

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 86: Forslag til lov om ændring af lov om byfornyelse. (Oprettelse af nye boliger ved sammenlægninger under byfornyelse).

Af Keld Albrechtsen (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).
(Fremsat 12/11 2002).